

## Kryteria oceniania

w zakresie 5 klasy szkoły podstawowej

opracowane na podstawie materiałów katechetycznych

„Obdarowani przez Boga” z serii „Drogi Przymierza”

Proponujemy, by kryteria oceniania w zakresie oceny celującej określić indywidualnie.

### Rozdział I KOMU WIERZĘ I UFAM?

Ocena dopuszczająca	Ocena dostateczna	Ocena dobra	Ocena bardzo dobra
Uczeń: - wyjaśnia, że w przyjmowaniu prawd pomaga człowiekowi rozum; - charakteryzuje działania Boga, który jest Osobą; - mówi z pamięci słowa Modlitwy Pańskiej; - wymienia, co pomaga człowiekowi w znajdowaniu odpowiedzi na ważne życiowe pytania.	Uczeń: - wie, że poznawanie świata wymaga od ludzi wiary, którą opieramy na autorytecie osób przekazujących wiedzę o świecie; - wyjaśnia, dlaczego Boga nazywany Osobą; - wyjaśnia, na czym powinna polegać relacja między Bogiem i człowiekiem; - wyjaśnia pojęcia: „wiara” i „rozum”.	Uczeń: - rozróżnia wiarę naturalną i nadprzyrodzoną; - wyjaśnia, że wiara naturalna i nadprzyrodzona opierają się na autorytecie osoby; - wymienia, w czym objawia się troska Boga Ojca o człowieka; - wyjaśnia, że wiara nadprzyrodzona pomaga w zrozumieniu życiowych spraw.	Uczeń: - wyjaśnia do czego zachęca zachowanie matki i synów z biblijnego opowiadania z Księgi Machabejskiej; - wyjaśnia w jaki sposób człowiek może odkrywać Boga, który jest Osobą; - na podstawie analizy Mt 6, 25-33 ukazuje, że Bóg troszczy się o ludzi, ale wymaga od nich postawy zaufania i wiary; - wyjaśnia dlaczego w życiu człowieka ważna jest wiedza, w tym także wiedza religijna.

**Rozdział II**  
**CO TO ZNACZY, ŻE PAN BÓG MNIE KOCHA?**

Ocena dopuszczająca	Ocena dostateczna	Ocena dobra	Ocena bardzo dobra
<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- wymienia motywy, jakimi kierują się ludzie podejmujący działania z miłości i troski o innych;</li> <li>- wie, że wierzący w Boga przyjmują, że to Pan Bóg dał światu początek;</li> <li>- wskazuje istotę człowieczeństwa tj. godność różniącą człowieka od innych istot żyjących;</li> <li>- wymienia grzechy główne;</li> <li>- wie, że Bóg nie odwraca się od człowieka pomimo jego grzechu.</li> </ul>	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- wymienia przykłady działania Boga wobec człowieka świadczące o Jego miłości;</li> <li>- wyjaśnia, kim są aniołowie;</li> <li>- wymienia przejawy okazywania szacunku człowiekowi ze względu na jego godność;</li> <li>- wymienia skutki grzechu pierworodnego;</li> <li>- wie co oznacza słowo „protoewangelia”.</li> </ul>	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- wyjaśnia, że miłość, którą ludzie sobie okazują, może mieć źródło w Bogu;</li> <li>- wyjaśnia, co to znaczy, że Bóg jest stwórcą świata;</li> <li>- wymienia prawdy o człowieku zawarte w Księdze Rodzaju;</li> <li>- interpretuje biblijne opowiadanie o grzechu pierwszych ludzi;</li> <li>- wymienia przykłady, w jaki sposób Bóg wspomaga człowieka w walce ze złem.</li> </ul>	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- wyjaśnia, w jaki sposób człowiek odpowiedział na okazaną mu przez Boga miłość;</li> <li>- określa cel biblijnego opowiadania o stworzeniu świata;</li> <li>- samodzielnie analizuje tekst biblijny Rdz 1, 26-28;</li> <li>- wyjaśnia istnienie zła w świecie;</li> <li>- interpretuje treść protoewangelii.</li> </ul>

**Rozdział III**  
**DLACZEGO WIERZĘ I UFAM PANU BOGU?**

Ocena dopuszczająca	Ocena dostateczna	Ocena dobra	Ocena bardzo dobra
<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- opowiada historię Noego;</li> <li>- opowiada historię Abrahama;</li> <li>- charakteryzuje postać Jakuba;</li> <li>- wymienia wydarzenia z historii Józefa, które wskazują na Bożą Opatrzność nad światem;</li> <li>- wymienia wydarzenia z życia Mojżesza, które ilustrują Bożą miłość do ludzi;</li> <li>- wyjaśnia pojęcia: Stare Przymierze –</li> </ul>	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- wyjaśnia przyczyny i sens biblijnego potopu;</li> <li>- wyjaśnia, dlaczego Abrahama nazywamy ojcem wiary;</li> <li>- wie, że autor natchniony w biblijnym opowiadaniu o Jakubie ukazuje Pana Boga, który wypełnia obietnice dane Abrahamowi;</li> <li>- wymienia, jakie prawdy o Bogu ukazane są w noweli</li> </ul>	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- wyjaśnia, że w sakramencie chrztu świętego Bóg zawarł z człowiekiem przymierze;</li> <li>- wyjaśnia znaczenie obietnic danych przez Boga Abrahamowi;</li> <li>- wyjaśnia znaczenie obrazów (drabina, aniołowie) występujących w opowiadaniu o Jakubie;</li> <li>- wyjaśnia, czemu służyły opisane w Ewangelii słowa</li> </ul>	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- uzasadnia, że wyrazem uczestnictwa w przymierzu z Bogiem jest wyrzeczenie się zła i wyznanie wiary;</li> <li>- wyjaśnia, że przez chrzest święty uczestniczymy w obietnicach Boga danych Abrahamowi;</li> <li>- wyjaśnia, w jaki sposób Bóg w Jezusie Chrystusie wypełnia obietnice zbawienia;</li> <li>- wyjaśnia, czego wymagają</li> </ul>

<p>Nowe Przymierze; - wyjaśnia termin „pascha”.</p>	<p>o Józefie Egipskim; - wymienia, jakie prawdy o Bogu ukazane są w biblijnym opowiadaniu o Mojżeszu; - ogólnie opisuje obchody Święta Paschy.</p>	<p>i czyny Jezusa, których ludzie nie rozumieli; - ukazuje związek między barankiem paschalnym a Barankiem – Jezusem Chrystusem; - wyjaśnia związek paschy Izraelitów z paschą Jezusa.</p>	<p>niezrozumiałe przez ludzi działania Boga; - wyjaśnia, że chrzest jest uczestnictwem człowieka w Przymierzu z Bogiem; - wyjaśnia związek sakramentów z paschą Jezusa.</p>
---	--	--	---

#### Rozdział IV JAK OKAŻĘ PANU BOGU, ŻE GO KOCHAM?

Ocena dopuszczająca	Ocena dostateczna	Ocena dobra	Ocena bardzo dobra
<p>Uczeń: - wymienia, które z przykazań Dekalogu odnoszą się do relacji człowieka z Bogiem, a które regulują zasady życia z ludźmi; - wyjaśnia, czym jest sumienie; - wyjaśnić, na czym polega świętość; - wyjaśnia znaczenie adwentu.</p>	<p>Uczeń: - wie, że zasady obowiązujące w życiu społecznym nie ograniczają człowieka, lecz służą jego dobru; - ukazuje, jak można odnieść prawdę o niewierności Izraelitów i Bożym przebaczeniu do życia współczesnych ludzi; - podaje przykłady jak może wypełnić w swoim życiu Jezusowe przykazanie miłości; - charakteryzuje znaki i symbole adwentowe.</p>	<p>Uczeń: - uzasadnia, że Dekalog jest wyrazem miłości Boga o człowieka; - wie w jaki sposób może kształtować swoje sumienie; - scharakteryzuje, w jaki sposób święci dochowywali wierności Bogu; - wyjaśnia pojęcie paruzji.</p>	<p>Uczeń: - uzasadnia dlaczego ważne jest przypominanie sobie treści Dekalogu; - wskazuje, jak rozwijać postawę wierności złożonym obietnicom, czerpiąc wzór z wierności Boga; - uzasadnia, że na chrzcie świętym zostaliśmy wezwani do życia w świętości; - uzasadnia, że Pan Bóg wypełnia obietnicę zawarcia Nowego Przymierza.</p>

#### Rozdział V DLACZEGO PAN BÓG POSYŁA SWOJEGO SYNA?

Ocena dopuszczająca	Ocena dostateczna	Ocena dobra	Ocena bardzo dobra
<p>Uczeń: - wie dlaczego ludzie dzisiaj pielgrzymują do Ziemi Świętej; - definiuje pojęcie „nawrócenia”; - kojarzy nazwę „Nazaret”; - wymienia</p>	<p>Uczeń: - wymienia imiona proroków zapowiadających przyjście Mesjasza; - charakteryzuje misję Jana Chrzciciela; - wie jaka myśl łączy teksty Mt 1, 18-24</p>	<p>Uczeń: - analizuje Mt 1, 18-24; - wie, że wiarę w Jezusa Mesjasza wyznajemy podczas świątecznej Mszy Świętej, a także czyniąc znak krzyża wodą święconą;</p>	<p>Uczeń: - wyjaśnia związek obietnic mesjańskich Starego Testamentu z sakramentami Kościoła; - wyjaśnia, że nawrócenie jest warunkiem</p>

<p>miejsowości, której mają znaczenie dla naszej wiary;</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- wie, że oprócz Ewangelii, które nazywamy chrześcijańskimi świadectwami o Jezusie, istnieją dokumenty niechrześcijańskie;</li> <li>- wie, że ofiarowanie Jezusa w świątyni i składana ofiara były wyrazem wypełnienia religijnych obowiązków Jego rodziców wobec Boga;</li> <li>- wie, że działania Jezusa są wyrazem posłuszeństwa Bogu Ojcu;</li> <li>- wymienia znaki potwierdzające mesjańską godność Jezusa ukazane podczas chrztu w Jordanie.</li> </ul>	<p>i Łk 1, 26-38;</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- opowiada wydarzenie Nawiedzenia;</li> <li>- wymienia (trzy) pozachrześcijańskie świadectwa o Jezusie;</li> <li>- opowiada biblijne wydarzenie ofiarowania Pana Jezusa w świątyni;</li> <li>- wyjaśnia, że Jezus, nazywając Boga swoim Ojcem, potwierdza swe mesjańskie posłannictwo;</li> <li>- wyjaśnia, dlaczego głos Boga Ojca jest najważniejszym świadectwem o Jezusie Mesjaszu.</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>- wyjaśnia, na czym polega rola Maryi w historii zbawienia;</li> <li>- wyjaśnia związek pomiędzy Nawiedzeniem a misją Kościoła;</li> <li>- wyjaśnia różnice zachodzące między mówieniem o Jezusie w Ewangeliach i w pismach pozachrześcijańskich;</li> <li>- uzasadnia potrzebę składania świadectwa wiary w Jezusa – Mesjasza;</li> <li>- wyjaśnia, co znaczy fraza „być w sprawach Ojca”;</li> <li>- wyjaśnia znaczenie chrztu w Jordanie dla realizacji mesjańskiego posłannictwa Jezusa.</li> </ul>	<p>koniecznym przyjęcia Mesjasza;</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- opowiada o życiu codziennym w Palestynie za czasów Jezusa;</li> <li>- podaje przykłady w jaki sposób my dzisiaj możemy pomóc światu rozpoznać w Jezusie Mesjasza;</li> <li>- wyjaśnia, dlaczego ważna jest znajomość źródeł mówiących o Jezusie;</li> <li>- wymienia współczesne sposoby składania świadectwa wiary w rodzinie;</li> <li>- wyjaśnia, dlaczego wierzący ma okazywać Panu Bogu posłuszeństwo;</li> <li>- uzasadnia, że przyjęcie świadectwa Boga Ojca o Jezusie – Mesjaszu wymaga wiary.</li> </ul>
--	---	--	--

## Rozdział VI JAK PRZYJMOWAĆ PANA JEZUSA?

Ocena dopuszczająca	Ocena dostateczna	Ocena dobra	Ocena bardzo dobra
<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- wie, że Jezus w przypowieściach przekazuje prawdę o związkach człowieka z Bogiem;</li> <li>- wie, że Pan Jezus nie ocenia, czy bogactwo jest dobre, czy złe;</li> <li>- charakteryzuje postawę ludzi ufających Bogu;</li> <li>- wie, że z podporządkowania się ludziom może wynikać zarówno dobro, jak i zło;</li> <li>- wie, że korzystając z sakramentów</li> </ul>	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- definiuje pojęcie „królestwa Bożego”;</li> <li>- charakteryzuje ubogiego w rozumieniu Pana Jezusa;</li> <li>- wyjaśnia, dlaczego człowiek jest wezwany do współpracy z Bogiem w walce ze złem;</li> <li>- wyjaśnia, na czym polega pokora;</li> <li>- wyjaśnia, znaczenie sprawiedliwości w życiu ludzi;</li> <li>- charakteryzuje postawę miłosierdzia</li> </ul>	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- uzasadnia aktualność królestwa Bożego;</li> <li>- wyjaśnia, dlaczego ubóstwo jest zasadą królestwa Bożego;</li> <li>- wyjaśnia, dlaczego tych, którzy się smucą, Pan Jezus nazywa błogosławionymi;</li> <li>- wyjaśnia znaczenie pojęcie „cichy” w królestwie Bożym;</li> <li>- wyjaśnia pojęcie „sprawiedliwości” w królestwie Bożym;</li> <li>- wyjaśnia, dlaczego ludzi miłosiernych Pan Jezus nazywa</li> </ul>	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- wyjaśnia przypowieść o ziarnie;</li> <li>- interpretuje przypowieść o bogatym człowieku (Łk 12, 16-21);</li> <li>- uzasadnia, dlaczego możliwe jest ostateczne zwycięstwo dobra;</li> <li>- interpretuje przypowieść o chwaście (Mt 13, 24-30);</li> <li>- interpretuje przypowieść o zasiewie (Mk 4, 26-29);</li> <li>- interpretuje</li> </ul>

<p>Kościola, otrzymujemy Bożą pomoc do życia sprawiedliwością; - wie, że otrzymując w sakramencie pokuty Boże miłosierdzie, zostajemy umocnieni i wezwani do pełnienia czynów miłosierdzia; - wie, że czyny ludzkie są poprzedzone dobrymi lub złymi intencjami; - wie, że ludzie pragną pokoju, bo on daje szczęście; - wie, że w przyznawaniu się do Jezusa Chrystusa Pan Bóg nie zostawia nas własnym siłom; - wyjaśnia, że w Modlitwie Pańskiej Pan Jezus odsłania tajemnicę Boga.</p>	<p>chrześcijańskiego; - charakteryzuje postawę prawości chrześcijańskiej; - wie, czym jest „zaczyn – zakwas”; - uzasadnia, dlaczego królestwo Boże powinno być najwyższą wartością w życiu człowieka; - wyjaśnia, co znaczy prośba: „przyjdź królestwo Twoje”.</p>	<p>błogosławionymi; - wyjaśnia, dlaczego ludzi prawych Pan Jezus nazywa błogosławionymi; - wyjaśnia, dlaczego wprowadzających pokój Pan Jezus nazwał synami Bożymi; - uzasadnia, dlaczego odkryciu wartości królestwa Bożego towarzyszy radość; - wyjaśnia, co to znaczy, że błogosławieństwa są prawem królestwa Bożego.</p>	<p>przypowieść o ziarnie gorczycy (Mk 4, 30-32); - opowiada przypowieść o miłosiernym Samarytaninie (Łk 10, 30-37); - interpretuje przypowieść o świetle (Mk 4, 4, 21-25); - interpretuje przypowieść o zaczynie (Mt 13, 33-35); - interpretuje przypowieść o skarbie i perle (Mt 13, 44-46); – scharakteryzuje królestwo Boże na podstawie przypowieści.</p>
--	--	---	---

## Rozdział VII

### CO ZNACZY WIERZYĆ I UFAĆ PANU JEZUSOWI?

Ocena dopuszczająca	Ocena dostateczna	Ocena dobra	Ocena bardzo dobra
<p>Uczeń: - wyjaśnia, że Bóg działa poprzez słowa i czyny Jezusa; - interpretuje religijne pojęcie głodu; - uzasadnia, że mocna wiara jest ratunkiem przed utratą życia wiecznego; - wie, że trzeba modlić się o zbawienie dla siebie i dla zmarłych; - wyjaśnia, że przez mękę, śmierć i zmartwychwstanie Jezusa Pan Bóg zawarł z ludźmi Nowe Przymierze; - wyjaśnia, że podczas Mszy Świętej Jezus uobecnia swoją mękę,</p>	<p>Uczeń: - wyjaśnia, znaczenie słowa „amen” wypowiedzanego po otrzymaniu rozgrzeszenia; - uzasadnia, że tylko Pan Jezus może zaspokoić ludzkie pragnienie życia wiecznego; - wyjaśnia, że Pan Jezus pomaga ludziom interpretować wydarzenia codziennego życia w wymiarze religijnym; - wyjaśnia, że wskrzeszenia, których dokonał Jezus, budzą nadzieję życia</p>	<p>Uczeń: - uzasadnia, że wiara jest warunkiem uzyskania odpuszczenia grzechów; - podaje przykłady w jaki sposób możemy włączać się w działania na rzecz potrzebujących; - uzasadnia, że przyjmując sakramenty Kościoła, wyznajemy wiarę w zmartwychwstanie; - wyjaśnia, że w sakramentach Kościoła Pan Jezus umacnia wiarę w życie wieczne; - wyjaśnia znaczenie znaków wody i chleba</p>	<p>Uczeń: - analizuje teksty Łk 5, 17-26, J 10, 37-38, Mt 8, 23-27 i Mt 9, 18-25; - uzasadnia, że Pan Jezus nieustannie troszczy się o zaspokojenie głodu życia wiecznego; - wyjaśnia znaczenie znaków towarzyszących śmierci i zmartwychwstaniu Pan Jezusa; - interpretuje aklamację po przeistoczeniu.</p>

śmierć i zmartwychwstanie.	wiecznego; - wie, że nasze przyjęcie tajemnicy zbawienia подарowane nam w sakramentach chrztu i Eucharystii potwierdzamy wyznaniem wiary; - wie, co to znaczy „dzielić się wiarą”.	w sakramentach inicjacji; - uzasadnia, dlaczego Kościół w niedzielę gromadzi się na Eucharystii.	
----------------------------	--	---	--

**Rozdział VIII**  
**DLACZEGO PAN JEZUS POSYŁA DUCHA ŚWIĘTEGO?**

Ocena dopuszczająca	Ocena dostateczna	Ocena dobra	Ocena bardzo dobra
<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- wie, kiedy obchodzimy Uroczystość Wniebowstąpienia Pańskiego;</li> <li>- wymienia, kiedy obchodzimy Uroczystość Zesłania Ducha Świętego;</li> <li>- potrafi po znakach odróżnić różne wspólnoty społeczności ludzkie;</li> <li>- wyjaśnia pojęcie „paruzji”;</li> <li>- wie, że w bieżącym roku szkolnym celem lekcji było głębsze poznanie tajemnicy Trójcy Świętej.</li> </ul>	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- wyjaśnia znaczenie wyrażenia: „zasiadł po prawicy Boga”;</li> <li>- wyjaśnia, dlaczego Uroczystość Zesłania Ducha Świętego jest nazywana Pięćdziesiątnicą;</li> <li>- charakteryzuje wspólnotę pierwotnego Kościoła;</li> <li>- wyjaśnia, na czym polega chrześcijańskie rozumienie końca świata;</li> <li>- wie, że wiedza o Panu Bogu nie tylko zaspokaja naszą ciekawość, ale służy dojrzwaniu wiary.</li> </ul>	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- wyjaśnia, dlaczego przeniesiono Uroczystość Wniebowstąpienia Pańskiego z czwartku VI Tygodnia Wielkanocnego na VII Niedzielę Wielkanocną;</li> <li>- uzasadnia, że Jezusowa obietnica z Wieczernika została spełniona w dzień Pięćdziesiątnicy;</li> <li>- wymienia znaki działania Ducha Świętego we wspólnocie współczesnego Kościoła;</li> <li>- wyjaśnia „z czego” i „na jakiej podstawie” będziemy sądzeni w dniu paruzji;</li> <li>- wyjaśnia udział poszczególnych Osób Trójcy Świętej w dziele zbawienia.</li> </ul>	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- wyjaśnia, jakie znaczenie dla wierzących mają doroczne obchody Uroczystości Wniebowstąpienia Pańskiego;</li> <li>- wyjaśnić związek tajemnicy Zesłania Ducha Świętego z faktem Wniebowstąpienia Pana Jezusa;</li> <li>- wyjaśnia, czego domaga się wiara w obecność i działanie Ducha Świętego w Kościele;</li> <li>- wyjaśnia rolę Ducha Świętego w osiągnięciu zbawienia;</li> <li>- przedstawia treści z podręcznika, które służą pogłębieniu wiary.</li> </ul>